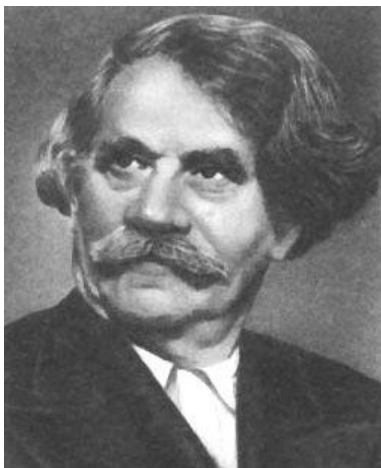

Сергєєв-Ценський Сергій Миколайович
(справжнє прізвище – Сергєєв)
(1875 –1958)
письменник, прозаїк

Народився 18 вересня 1875 року у с. Преображенське Тамбовської губернії.

Багато років свого життя провів в Україні. У Глухові він закінчив учительський інститут, в Павлограді вийшла його перша книжка. Письменник працював учителем у Харкові, Немирові, Ахтирці, жив у чорноморських портових містах Криму.

У Херсоні побував під час російсько-японської і першої світової воєн.

Уперше він відвідав наше південне місто восени 1904 року, коли його призвали в армію для несення караульної служби в одному з батальйонів Очаківського полку, який стояв у Херсоні. Вже в перший день його перебування на службі стався інцидент. Прапорщик С.М.Сергєєв рішуче виступив проти ротного командира-самодура, який жорстоко знущався з солдат. Сергєєв-Ценський зазнав покарання: його перевели молодшим офіцером у запасний батальйон в Одесу. Докладно цей випадок описано у повісті «Пристав Дерябін», у пореволюційному романі «Зауряд-полк».

Описи дореволюційного Херсона, провінційного, міщанського містечка, зустрічаються і в його романах “Люта зима”, “Бабаєв”.

В історичній повісті «Флот і фортеця» маємо історію створення Чорноморського флоту, яка пов’язана з нашим містом: «На военном форштадте дома строились из камыша, обмазанного глиной, крыши и стены были камышовые, и печи топили все тем же камышом, который привозили из щедрых днепровских плавен...».

Видатний майстер пейзажу, Сергєєв-Ценський так описує пізню осінь у Херсоні: “Ранок був туманный, непролазно мокрый, м’який, середина листопада, але ніяк не могла встановитися південна зима”. А влітку Херсон був “жарким, запиленим і людним”.

Вечорами письменник любив прогулюватися скромними вулицями, бував у скверах, у вільний час “просиджував” у прохолодному залі публічної бібліотеки.

Помер С. М. Сергєєв-Ценський 3 грудня 1958.

Твори

1. Пристав Дерябин : повесть // Собр. соч. : в 12 т. Т. 9 / под общ. ред. Н.М.Любимова; ил. П. Пинкисевич. - М., 1967. - С. 5-83.
2. Зауряд-полк : роман // Собр. соч. : в 12 т. Т. 10 / под общ. ред. Н.М. Любимова; ил. П. Пинкисевич. - М., 1967. - С. 216-441.
3. Лютая зима : роман // Собр. соч. : в 12 т. Т. 10 / под общ. ред. Н.М. Любимова; ил. П. Пинкисевич. - М., 1967. - С. 447-750.
4. Бабаев : роман // Собр. соч. : в 12 т. Т. 1 под общ. ред. Н.М. Любимова; ил. П.Пинкисевич. - М., 1967. - С. 276-490.
5. Флот и крепость : рассказы и повести / ил. Кузьменко В.В. – Симферополь : Таврия, 1983. - 334 с.

Про нього

6. Плукш, П. С.Н. Сергеев-Ценский – писатель, человек / П. Плукш. - М. : Современник, 1975. – 237 с.
7. Кокостикова, Г. Город в воспоминаниях / Галина Кокостикова // Гривна-СВ. - 2005. - № 39. – С. 5.

Довідкові видання

8. Сергеев-Ценский (псевдоним; наст. фамилия Сергеев), Сергей Николаевич (1875 - 1958), рус. сов. писатель // Краткая литературная энциклопедия : в 8 т. Т. 6. – М., 1962. – С. 795 – 797.
9. Український радянський енциклопедичний словник : в 3 т. / редкол.: Бабичев Ф. С. [та ін.]. Т. 3. – 2-ге вид. – К. : Голов. ред. УРЕ, 1986. – С. 197.